

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มการพยาบาล ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพประจำการ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 ซึ่งประเภทการศึกษาเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร(Correlation studies)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพประจำการ (ซึ่งมิใช่หัวหน้าหอผู้ป่วย) ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงพยาบาลและปฏิบัติงานร่วมกับหัวหน้าหอผู้ป่วย คนปัจจุบันตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ในหน่วยงานผู้ป่วยนอก งานอุบัติเหตุ –ฉุกเฉิน งานห้องคลอด งานห้องผ่าตัด และหอผู้ป่วยใน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกลุ่มการพยาบาล ในโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 จำนวน 35 แห่ง ในจังหวัด นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,380 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงในประคอง กรรณสูต 2542) โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของจำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่จะยอมรับได้ = .05

แทนค่า ได้ดังนี้

$$n = \frac{1,380}{1 + (1,380 \times (0.05)^2)}$$

จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน

ขนาดตัวอย่างที่ต้องการเป็นอย่างน้อยคือ 310 คน และสุ่มตัวอย่างเพิ่มอีกร้อยละ 10 เพื่อทดแทนแบบสอบถามที่ตอบไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอสามารถเป็นตัวแทนในการศึกษา รวมกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล 341 คน

1.2.1 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยการจำแนก

โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 35 แห่ง ตามขนาดของโรงพยาบาลเป็น 3 กลุ่ม คือ

โรงพยาบาลขนาดเล็ก (10-30 เตียง) จำนวน 13 โรงพยาบาล

โรงพยาบาลขนาดกลาง (60 เตียง) จำนวน 19 โรงพยาบาล

โรงพยาบาลขนาดใหญ่ (90 – 120 เตียง) จำนวน 3 โรงพยาบาล

1.2.2 สุ่มโรงพยาบาลจากแต่ละกลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random

sampling) ด้วยวิธีจับฉลากแบบไม่คืนที่ โดยใช้อัตราส่วน 1:3 สุ่มได้ ดังนี้

โรงพยาบาลขนาดเล็ก 4 โรงพยาบาล คือ โรงพยาบาลเจ็ดเสมียน

โรงพยาบาลเลาขวัญ โรงพยาบาลพญาบาลสถานพระบารมี และโรงพยาบาลหนองหญ้าไซ

โรงพยาบาลขนาดกลาง 6 โรงพยาบาล คือ โรงพยาบาลบางแพ โรงพยาบาลบ่อพลอย โรงพยาบาลบางปลาม้า โรงพยาบาลสามชุก โรงพยาบาลกำแพงแสน และโรงพยาบาลคอนตูม

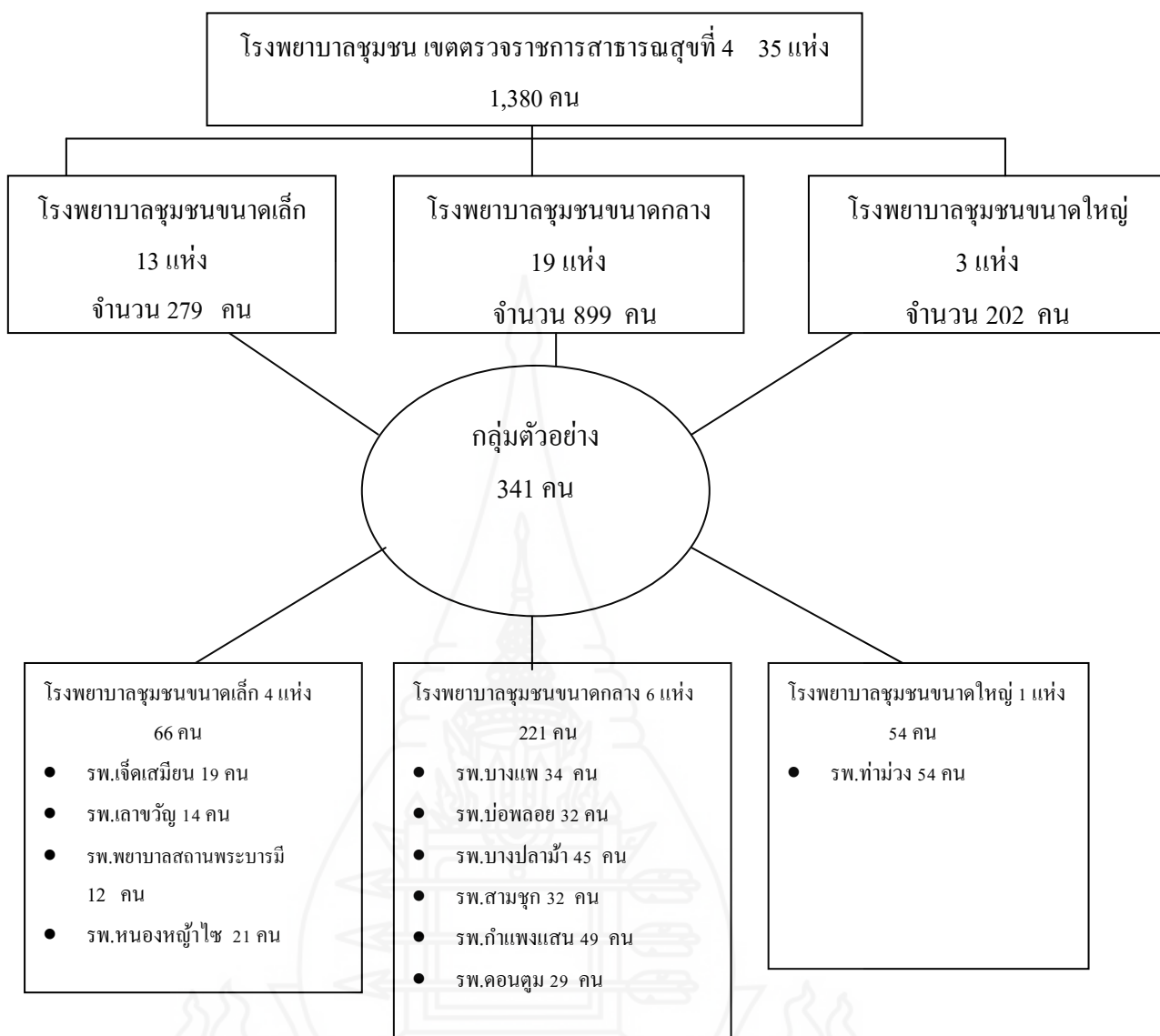
โรงพยาบาลขนาดใหญ่ 1 โรงพยาบาล คือ โรงพยาบาลท่าม่วง

รวมโรงพยาบาลที่สุ่มได้ ทั้งหมด เท่ากับ 11 โรงพยาบาล

1.2.3 หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงพยาบาลที่สุ่มได้ โดยการ คำนวณตาม

สัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงพยาบาล

1.2.4 สุ่มพยาบาล กระจายตามหอผู้ป่วยต่างๆ

ภาพที่ 3.5 การสุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ของพยาบาลวิชาชีพประจำการ กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลและระยะเวลาการปฏิบัติงานกับหัวหน้าหอผู้ป่วยคนปัจจุบัน โดยมีลักษณะคำถามให้เลือกตอบและเติมข้อความในช่องว่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มการพยาบาล ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพประจำการ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 ซึ่งดัดแปลงแบบสอบถามบางส่วนมาจากแบบสอบถามของเสาวรส บุนนาค (2543) และสร้างขึ้นเองบางส่วน โดยใช้แนวคิดของ Marquardt (1996) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ 8 ข้อ ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ 7 ข้อ ด้านการเสริมพลังอำนาจบุคลากร 7 ข้อ ด้านการจัดการความรู้ 8 ข้อ และด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้ 7 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 37 ข้อ

โดยแต่ละข้อ คำตอบจะเป็นลักษณะมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ทุกข้อมีลักษณะข้อความที่เป็นบวก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ท่านพิจารณาแล้วว่า
อยู่ในระดับเป็นจริงมากที่สุด (81-100%)
- 4 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ท่านพิจารณาแล้วว่า
อยู่ในระดับเป็นจริงมาก (61-80%)
- 3 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ท่านพิจารณาแล้วว่า
อยู่ในระดับเป็นจริงปานกลาง (41-60%)
- 2 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ท่านพิจารณาแล้วว่าอยู่
ในระดับเป็นจริงน้อย (21-40%)
- 1 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมที่ท่านพิจารณาแล้วว่า
อยู่ในระดับไม่เป็นจริงเลย (น้อยกว่า 20%)

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ของกลุ่มการพยาบาล ดังนี้ (ประคอง วรรณสุต 2542)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00

หมายถึง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49

หมายถึง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49

หมายถึง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49

หมายถึง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49

หมายถึง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับต่ำที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ตามการ
รับรู้ของพยาบาลวิชาชีพประจำการ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 ซึ่งผู้วิจัย
สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสารอ้างอิงต่างๆ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดย
ใช้แนวคิดของ Megginson & Pedler (1992) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ความ
ปรารถนาในการเรียนรู้ 4 ข้อ การวินิจฉัยตนเอง 5 ข้อ การกำหนดเป้าหมาย 4 ข้อ การแสวงหาแหล่ง
ประโยชน์ที่เหมาะสม 4 ข้อ การสรรหาบุคคลที่จะขอความช่วยเหลือ 5 ข้อ ความอดทน ต่อผู้และ
ความพยายาม 5 ข้อ และการประเมินผลด้วยตนเอง 3 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ

โดยแต่ละข้อ คำตอบจะเป็นลักษณะมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ทุกข้อมี
ลักษณะข้อความที่เป็นบวก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติทุกครั้ง

4 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง

3 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง (3-5 ครั้ง/ปี)

2 คะแนน หมายถึง พฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยครั้ง (1-2 ครั้ง/ปี)

1 คะแนน หมายถึง คะแนนพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ไม่ปฏิบัติ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ
กลุ่มการพยาบาล ดังนี้ (ประคอง วรรณสุต 2542)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00

หมายถึง การพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49

หมายถึง การพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49

หมายถึงการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49

หมายถึง การพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49

หมายถึง การพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับต่ำที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพประจำการ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสารอ้างอิงต่างๆ แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ตามแนวคิดของ Avolio , Bass & Jung (1999) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำบารมีในการสร้างแรงบันดาลใจ 10 ข้อ การกระตุ้นทางปัญญา 6 ข้อ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 7 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 ข้อ

โดยแต่ละข้อ คำตอบจะเป็นลักษณะมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับทุกข้อมีลักษณะข้อความที่เป็นบวก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง ระดับเหตุการณ์ที่เป็นจริงประจำ
4 คะแนน	หมายถึง ระดับเหตุการณ์ที่เป็นจริงบ่อยครั้ง
3 คะแนน	หมายถึง ระดับเหตุการณ์ที่เป็นจริงบางครั้ง (3-5 ครั้ง/ปี)
2 คะแนน	หมายถึง ระดับเหตุการณ์ที่เป็นจริงน้อยครั้ง (1-2 ครั้ง/ปี)
1 คะแนน	หมายถึง ระดับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นจริง

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร 2542)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00

หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49

หมายถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49

หมายถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49

หมายถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49

หมายถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับต่ำที่สุด

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

3.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดย

3.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาค้นคว้า งานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องและนิยามศัพท์ ตัวแปรที่ศึกษา สร้างคำถามให้สอดคล้องกับคำนิยาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำปรึกษา และปรับปรุงแก้ไข

3.1.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริหารการพยาบาล ด้านวิชาการ และมีความเชี่ยวชาญในการวิจัยทางการพยาบาล พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content - Validity) ซึ่งจะพิจารณาเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้าง ความครอบคลุมของเนื้อหา ความครบถ้วน ความถูกต้องเหมาะสมทางด้านภาษา และการตีความหมายของข้อความ หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index หรือ CVI (วรณิภา อัสวชัยสุวิกรม และวาริณี เอี่ยมสวัสดิกุล 2549) โดยกำหนดเกณฑ์การแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับคำนิยาม ควรตัดออก

ระดับ 2 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยามน้อย ต้องปรับปรุงอย่างมาก

ระดับ 3 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยามค่อนข้างมาก ปรับปรุงเล็กน้อยก็ใช้ได้

ระดับ 4 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยามมาก

สูตรที่ใช้ในการคำนวณคือ

$$CVI \text{ (ทั้งฉบับ)} = \frac{\text{จำนวนคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความเห็นในระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนคำถามทั้งหมด}}$$

$$CVI \text{ (รายข้อ)} = \frac{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้คะแนนความเห็นในระดับ 3 และ 4 ในข้อนั้นๆ}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}}$$

โดยเกณฑ์ที่ตัดสินความตรงตามเนื้อหา ของเครื่องมือใช้เกณฑ์ CVI ทั้งฉบับ = .80 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร 2547: 224-225)

เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาหาค่า CVI ได้ค่า CVI ของแบบสอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เท่ากับ 0.83 โดยมีค่า CVI รายข้ออยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0 ค่า CVI แบบสอบถามการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพและแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย เท่ากับ 1.0 ทั้งสองส่วน โดยมีค่า CVI รายข้ออยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่มีค่า CVI ต่ำกว่า 0.8 มาปรับปรุงแก้ไข

3.2 การตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

3.2.1 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มพยาบาลวิชาชีพประจำการ โรงพยาบาลด่านช้าง จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 30 มีนาคม – 5 เมษายน 2554 ได้รับแบบสอบถามคืนครบทั้ง 30 ชุด

3.2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้ (Try out) มาวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item analysis) เพื่อหาค่าความคงที่ภายใน (Internal consistency) จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบสอบถาม (Item total correlation) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติสำเร็จรูป โดยใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ถ้ามีค่า r อยู่ระหว่าง 0 – 0.2 จะนำมาปรับปรุงแก้ไข หากมีค่าน้อยกว่า 0 จะไม่ใช่เป็นข้อคำถาม (คู่มือ สุจิรัตน์ 2554: 147) โดยผู้วิจัยนำข้อคำถามจากแบบสอบถามทั้งหมดมาพิจารณาพบว่า แบบสอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ item total correlation ระหว่าง 0.33 - 0.78 แบบสอบถามการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพมีค่า item total correlation ระหว่าง 0.21 - 0.81 และแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย มีค่า item total

correlation 0.62 – 0.87 ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่มีค่า item total correlation ที่อยู่ระหว่าง 0.21-0.34 จำนวน 4 ข้อ มาปรับปรุงแก้ไขความชัดเจนของภาษา เมื่อผ่านการแก้ไขแล้วจึงนำแบบสอบถามชุดนี้ไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3.2.3 วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ = 0.96 แบบสอบถามการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ = 0.96 และแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย = 0.97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 พร้อมแนบโครงการวิทยานิพนธ์และแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัยและวิธีการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อขออนุมัติในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างได้ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับหัวหน้าพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล โดยแนะนำตัวพร้อมอธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงพยาบาลแห่งนั้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้หัวหน้าพยาบาลของโรงพยาบาลทั้ง 11 แห่ง หัวหน้าพยาบาลหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะเป็นผู้ส่งแบบสอบถามให้พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานกับหัวหน้าหอผู้ป่วยคนปัจจุบันอย่างน้อย 1 ปี ที่ได้รับการระบุเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ส่วนการดำเนินการรับคืน ผู้วิจัยได้อำนวยความสะดวกโดยแนบซองเอกสารติดแสตมป์พร้อมเจ้าหน้าที่ของ ชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัยเพื่อส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ ตามระยะเวลาที่กำหนด รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 341 ชุด

4.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ 1- 25 มิถุนายน 2554 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 338 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.12 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 338 ชุด ที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 28 ชุด โดยส่วนใหญ่ตอบคำถามไม่ครบทุกข้อ จึงคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 310 ชุด ซึ่งเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

4. 5 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ทางสถิติ ตามที่กำหนดไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานร่วมกับหัวหน้าหอผู้ป่วยคนปัจจุบัน โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.2 วิเคราะห์การพัฒนาคตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย และความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินระดับค่าเฉลี่ยทั้งโดยรวม รายด้าน และรายข้อ

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนาคตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มการพยาบาล โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

5.4 วิเคราะห์ตัวแปร ที่สามารถทำนายความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพประจำการ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

5.5 กำหนดเกณฑ์เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ (r) ดังนี้คือ (Bartz, 1999: 184)

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
$\pm 0.81 - 1.00$	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
$\pm 0.61 - 0.80$	มีความสัมพันธ์กันสูง
$\pm 0.41 - 0.60$	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
$\pm 0.21 - 0.40$	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
$\pm 0.00 - 0.20$	มีความสัมพันธ์กันต่ำมากหรือไม่มีความสัมพันธ์

เครื่องหมาย + หรือ - ของค่า r ที่คำนวณได้แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ ดังนี้
 ถ้าค่า r เป็น + หมายความว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกโดยข้อมูลทั้งสองเพิ่มหรือลดตามกัน
 ถ้าค่า r เป็น - หมายความว่ามีความสัมพันธ์กันทางลบโดยข้อมูลทั้งสองเพิ่มหรือลดตรงกันข้ามกัน

6. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ทำเอกสารแนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยให้กับผู้ประสานงานโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 4 รับทราบแล้ว จึงขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อความในแบบสอบถามได้ชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่ามีความเป็นอิสระในการตัดสินใจที่จะให้ความร่วมมือหรือปฏิเสธในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ได้โดยจะไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และนำมาวิเคราะห์เป็นภาพรวม ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น